

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රෝධනයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් නිර්දේශය දැක්වීම
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ දක්වා තිබුණු යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණවල වටිනාකම් හා විගණනයට ඉදිරිපත්කළ උපලේඛන අනුව එම වටිනාකම් සැසඳීමේ දී වත්කම්වල පිරිවැය හෝ ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකමේ රු.25,013,510 ක, සමුච්චිත ක්ෂය වටිනාකමේ රු.41,617,125 ක හා ශුද්ධ අගයේ රු.15,174,310 ක නොසැසඳීමක් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා උපලේඛන අනුව ගැරුප්පු හා අනෙකුත් උපකරණවල සමුච්චිත ක්ෂය ගිණුමේ රු.324,187 ක නොසැසඳීමක් නිරීක්ෂණය විය.	ගිණුම්වල නිවැරදිව දක්වා ඇති අතර උපලේඛන නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බවට දන්වා ඇත. නොසැසඳීම් හඳුනාගෙන ගිණුම් ශේෂ හෝ උප ලේඛන නිවැරදි කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

(ආ) විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) ජංගම නොවන වත්කම් හා ලැබිය යුතු ශේෂ	17,193,681	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය, ශේෂ සනාථ ලිපි, ලිපිගොනු හා වෙනත් ලේඛන	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් නඩත්තු නොකෙරෙන අතර එම ස්ථාවර වත්කම් සඳහා උපලේඛන පවත්වාගෙන යනු ලබන බව දන්වා ඇත. ඇතැම් ශේෂ ගෙවීමට හැකියාවක් නොමැති බව අදාළ පාර්ශ්ව පවසා ඇති බවත්, ඇතැම් ශේෂ අයකර ගැනීමට	පිළිගත් ආකෘතියට අනුව පිළියෙළ කළ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීමටත්, ශේෂ සනාථ ලිපි හා ශේෂ සනාථ කර ගැනීමට අදාළ විගණනයට ඉල්ලු අනෙකුත් තොරතුරු ලබා දීමටත් පියවර ගත

අධිකරණයේ නඩු යුතුය.
ගොනුකර ඇති බවත්
දන්වා ඇත.

- (ii) බැරකම් 28,586,540 උපලේඛන, ශේෂ ඇතැම් ශේෂ 2025 විගණනයට ඉල්ලු
හා සනාථ ලිපි හා වර්ෂයේ පාඨමාලාවට උපලේඛන, ශේෂ
ප්‍රාග්ධන ලිපිගොනු හා වෙනත් සහභාගි වන සිසුන්ගෙන් සනාථ කිරීම් හා
ප්‍රදාන ලේඛන පාඨමාලා ගාස්තු තොරතුරු ලබා
වෙනුවෙන් හිලවී දීමට කටයුතු කළ
කිරීමත්, ශේෂ සනාථ හා යුතුය.
උපලේඛන ඉදිරිපත්
කිරීම සිදු කරන බව.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතුව රු.922,726 ක් වූ ලැබිය යුතු ශේෂ අතුරින් වසර 01 ත් 05 ත් අතර කාලයට අදාළ රු.11,424 ක ණය ශේෂයක් හා වසර 05 කට වඩා වැඩි කාලයකට අදාළ රු.790,462 ක ණය ශේෂයක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාත් අයකරගෙන නොතිබුණි.	බාහිර පුහුණු පාඨමාලා වලින් ලැබිය යුතු මුදල් මෙම වර්ෂයේදී අයකර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව දන්වා ඇත. වර්ෂ 5කට වැඩි කාලයක් අයවිය යුතුව පවතින රු.145,340 ක මුදල අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරන බව දන්වා ඇත. ලැබිය යුතු නිවාස කුලී අයකර ගැනීම සඳහා අංක DMR/8082/2012 දරණ නඩුව ගොනු කර ඇත. නීතිපති විමසා උපදෙස් ලබා ගෙන ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන බව දන්වා ඇත.	ලැබිය යුතු ශේෂ කැලීනව අයකර ගැනීමට කටයුතු නොකළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පියවර ගත යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතුව රු.15,314,815 ක් වූ ගෙවිය යුතු ශේෂ අතුරින් වසර 01 ත් 05 ත් අතර කාලයට අදාළ එකතුව රු.364,895 ක් හා වසර 05 ට වඩා වැඩි කාලයකට අදාළ එකතුව රු.14,949,920 ක් ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි	C.E.C.B ආයතනයට ගෙවිය යුතු රු.7,098,096 ක මුදල ගෙවීම පිළිබඳ තීරණය කළමනාකරණ මණ්ඩලයෙන් ලබාදෙන උපදෙස් මත සිදු කිරීමට නියමිත බව ද දන්වා ඇත. නැවත ගෙවිය යුතු පාඨමාලා ගාස්තු රු.23,000 ක මුදල හා ගෙවිය යුතු	විධිමත් පරිදි පරීක්ෂා කර ගෙවිය යුතු ශේෂ නිරවුල් කිරීමට හෝ ආදායමට ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

නේවාසිකාගාර ගාස්තු රු.306,743
ක මුදල නැවත ආපසු නොගෙවීමට
හා ඉදිරියේදී පැවැත්වෙන පාඨමාලා
වෙනුවෙන් හිලව් කිරීම සඳහා රඳවා
ගැනීමට තීරණය කර ඇති බව.

1.6.3 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	වටිනාකම රු.	විස්තරය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය නිකුත් කළ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනැති අංක 04/2018 දරන වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛය හා මූල්‍ය නොවන වත්කම් තක්සේරු කිරීම මාර්ගෝපදේශය	822,298,888	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සෑම වර්ෂ 05 කට වරක්ම නැවත තක්සේරු කිරීමක් සිදු කළ යුතු වුවත් ආයතනය විසින් 2018 අගෝස්තු 01 දින අවසන් වරට ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කර තිබුණු අතර, වර්ෂ 06 ක් ඉක්මවා ගොස් තිබුණ ද සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී තක්සේරු කිරීම සිදු කර නොතිබුණි.	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කර ගැනීම සඳහා සහාය සේවා පළාත් අදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවේ න් ලබා ගැනීමට ඉල්ලීමක් කර ඇති බව දන්වා ඇත.	චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව වත්කම් තක්සේරු කර නව වටිනාකම් කොන්ට්‍රෝල ජනරාල් වෙත වාර්තා කළ යුතුය.
(ආ) 2016 දෙසැම්බර් 22 දිනැති අංක 2004/කුස/1 (2016-සංශෝධිත) දරන පුස්තකාල සහ ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ චක්‍රලේඛයේ 3.1 වගන්තිය.		චක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ආයතනයේ පුස්තකාල තොග සමීක්ෂණය සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා පෙර වර්ෂ දෙක තුළ සිදු කර නොතිබුණි.	නිරීක්ෂණය හා එකඟවන බවත් 2024 වර්ෂයට අදාළව ආයතනයේ පුස්තකාල තොග සමීක්ෂණය කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කිරීමට මූලික පියවර ගෙන ඇති බවත් දන්වා ඇත.	සමීක්ෂණ කටයුතු නොකළ නිලධාරීන් සම්බන්ධව විධිමත් පරිදි කටයුතු කිරීමටත් නියමිත කාල පරිච්ඡේදය තුළ සමීක්ෂණ සිදු කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.35,222,227 ක ඌනතාවයක් වූ අතර, ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.3,003,434 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.38,225,661 ක පරිහානියක් නිරීක්ෂණය විය. පෙර වර්ෂවලට අදාළව ලැබිය යුතුව තිබූ එකතු කළ අගය මත බදු මුදල් ශේෂය වූ රු.33,026,774 ක් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ආපසු නොගෙවන බව දන්වා

නිබ්ම හේතුවෙන් නැවත ගිණුම්වලට සිදු කළ ගැලපීම් මෙම පරිහානියට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් නිර්දේශය දැක්වීම
(අ) 2001 අංක 01 දරණ ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනය (සංස්ථාගත කිරීමේ) පනතෙහි 04 වගන්තියේ දැක්වෙන කාර්යයන් ඉටුකිරීම සඳහා සකසා ඇති 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා වර්ෂය අවසානයට එහි ප්‍රගතිය පරීක්ෂාවේ දී, ආයතනය පිහිටුවීමේ අරමුණු 10 ක් ඉටු කර ගැනීම සඳහා සැලසුම් කර තිබුණු පුහුණු පාඨමාලා/ සැසි 46 ක් හා ක්‍රියාකාරකම් 8 ක් අතරින් පාඨමාලා / සැසි 18 ක් හා ක්‍රියාකාරකම් 06 ක් සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.	අපේක්ෂිත ප්‍රතිපාදන නොලැබීම නිසා ඉටු කිරීමට නොහැකි වූ බව දන්වා ඇත. අරමුණුගත කාර්යය ඉටු කිරීමට නොහැකි වීම සම්බන්ධව විධිමත් පරීක්ෂාවක් කිරීමටත් ඉදිරියේදී මෙම තත්ත්වය මහහරවා ගැනීමට වැඩපිළිවෙලක් යෙදීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සමස්ථයක් ලෙස කළමනාකරණ නිපුණතා අවශ්‍යවන සමුපකාර ව්‍යවසායන් භාර ගෙන කළමනාකරණය කිරීම හා ආදර්ශ සමුපකාර ගම්මාන, ආදර්ශ සමුපකාර වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන සහ ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම යන අරමුණු ඉටුකර ගැනීම කෙරෙහි සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ආයතනයේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.	ආයතනයේ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ යෝජනාව මත මෙම අරමුණු සඳහා අවධානය යොමු නොවී ඇත. මෙම කරුණු කෙරෙහි ප්‍රමුඛ අවධානය යොමු කොට ඉදිරියේදී කටයුතු කිරීමට නියමිත බව දන්වා ඇත. ඉදිරියේදී පනතේ සඳහන් සියළුම අරමුණු ආවරණය වන සේ ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) ආයතනය පිහිටුවීමේ පනතේ අරමුණක් වන ආයතනයේ කර්තව්‍යයන් වලට සමාන කර්තව්‍යය ඉටු කරන ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ ඉන් පිටත සංවිධාන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම උදෙසා “ජාත්‍යයන්තර සමුපකාර සංවිධානයේ” සාමාජිකත්වය පවත්වාගෙන යාම යන්න දක්වා තිබුණ ද ආයතනය ජාත්‍යයන්තර සමුපකාර සංවිධානයේ සාමාජිකත්වය 2021 වර්ෂයේ සිට යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.	සාමාජික ගාස්තු ගෙවීම සඳහා 2023 ජනවාරි 21 දිනැති අංක NICD/AD/34/ Membership දරන ලිපිය මගින් කල ඉල්ලීමට අමාත්‍යාංශය විසින් නිර්දේශ නොකිරීම මත සාමාජික ගාස්තු නොගෙවන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ තීරණයක් මත ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට නියමිත බව දන්වා ඇත. ආයතනයේ ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීමට හා ගුණාත්මක සේවයක් ලබා දීම උදෙසා පනතේ අරමුණු වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමට උපායශීලී වැඩපිළිවෙලක් සකසා අදාළ ආයතනවල සභාය ඊට අනුබලයක් කර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.
(ඈ) 2009 වර්ෂයේ දී බහුකාර්යය ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීමට ලැබී තිබූ මුදලින් රු.305,589 ක් ද, 2014 වර්ෂයේ දී පුහුණු පාඨමාලාවල ප්‍රමිතිය	පුහුණු පාඨමාලා වල ප්‍රමිතිය සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් ජාතික අයවැය ප්‍රතිපාදන නිශ්කාර්යයව රඳවා ගැනීමෙන් තොරව ඵලදායී කටයුත්තක් සඳහා

සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබී තිබුණු මුදලින් ඉතිරිව ඇති රු.744,921 ක් හා ශ්‍රවණාගාරය ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් 2014 හා 2015 වර්ෂවලදී ලැබී තිබුණු මුදලින් වැය නොකළ රු.619,355 ක් ද වශයෙන් එකතුව රු.1,669,865 ක මුදලක් ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කිරීමෙන් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් බැංකු ජංගම ගිණුමක් තුළ නිෂ්කාර්යව රඳවා ගෙන තිබුණි.

දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබා දී තිබූ රු.6,000,000 ක මුදලින් එම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වැය දැරීමෙන් අනතුරුව ඉතිරි වී ඇති රු.744,921 ක මුදල මෙම වර්ෂයේදී පාඨමාලාවල ප්‍රමිතිය සංවර්ධනය කිරීමේ කාර්ය සඳහා යොදා ගැනීමට කටයුතු කරන බව දන්වා ඇත. බහු කාර්යය ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීමට ලැබී තිබූ ප්‍රතිපාදන වලින් එම ඉදිකිරීම් සඳහා යොදා ගෙන තවදුරටත් ඉතිරිව ඇති රු.305,589 ක මුදල එහි සිදුකළ යුතු වැඩිදියුණු කිරීම් වෙනුවෙන් යොදා ගන්නා බව දන්වා ඇත.

යෙදවීමට වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කර කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(ඉ) ආයතනයේ 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් ක්‍රියාකාරකම් 98 සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

නිරීක්ෂණය හා එකඟවන බවත්, 2025 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී සියලු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත වියදම් ඇතුළත් කර පිළියෙළ කිරීමට කටයුතු කරන බවත් දන්වා ඇත.

විධිමත් පරිදි සැලසුම් සකස් නොකළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමත් ඉදිරියේදී ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමේ දී ඇස්තමේන්තුගත වියදම් ඇතුළත් කිරීමටත් පියවර ගත යුතුය.

(ඊ) 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ සංශෝධනය කළ යුතු වුවත්, ආයතනයේ සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක වූ කාර්යයන් පමණක් ඇතුළත් කරමින් 2024 දෙසැම්බර් 30 දින සංශෝධනය කර තිබුණි.

නිරීක්ෂණය හා එකඟ වන බවත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ යම් කිසි විචලනයක් සිදුවන්නේ නම් ඒ අනුව සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ එය සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කරන බව දන්වා ඇත.

මෙවැනි අවිධිමත් ක්‍රම නතර කිරීමටත් ඉදිරියේදී සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංශෝධනය කිරීමටත් කයුතු කළ යුතුය.

(උ) ආයතනය තුළ පවත්වන ලද අභ්‍යන්තර සහ බාහිර පාඨමාලා සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කරන ලද 2022 වර්ෂයේ කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද විභාග කාර්යපටිපාටියේ (3) 3.1 අනුව විභාග පවත්වා සති 04 ක් තුළ පිළිතුරු පත්‍ර පළමුවර ඇගයීම කළ යුතු බව සඳහන් වුවද පාඨමාලා 16 කට අදාළ විෂයයන් 70 ක පමණ විභාග පිළිතුරු පත්‍ර විභාග අංශය විසින් පරීක්ෂකවරයාට භාර දීම

නිරීක්ෂණය හා එක වන බවත් කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද විභාග කාර්යය පටිපාටියේ 3.1 අනුව ක්‍රියාකිරීම ප්‍රමාදවීමේ ගැටලුව මේ වන විට නිරාකරණය කර ප්‍රමාදයකින් තොරව පිළිතුරු

විධිමත් පරිදි කටයුතු නොකළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමටත් පවත්නා ප්‍රමාදය වළක්වා කඩිනමින් පිළිතුරු පත්‍ර ඇගයීම කටයුතු සිදු කිරීමේ අභ්‍යන්තර වැඩපිළිවෙලක් සැකසීමටත් කටයුතු කළ

සඳහා මාස 01 ත් මාස 05 ත් අතර කාල පරාසයක ප්‍රමාදයක් සිදු කර තිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

පත්‍ර ඇගයීමේ කටයුතු සඳහා යුතුය. පරීක්ෂකවරයාට භාර දීමේ කටයුතු සිදු කරන බවත් දන්වා ඇත.

- (උ) ආයතනයේ 2023/2024 වර්ෂවල ක්‍රියාත්මක කළ පාඨමාලාවලට අදාළව පැවැත් වූ විභාගවල පිළිතුරු පත්‍ර ඇගයීමේ කටයුතු විභාග කාර්යපටිපාටියට අනුව කමිකාවාර්යවරුන් විසින් කාලීනව නිමකළ යුතු වුවත් විභාග 19 ක පිළිතුරුපත්‍ර ඇගයීම නිම කිරීමට මාස 06 සිට වර්ෂ 01 දක්වා කාලයක් ගත කර තිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.
- නිරීක්ෂණය හා එකඟ වන බවත් උත්තර පරීක්ෂකවරුන් වෙත සිහි කැඳවීමේ ලිපි යවා ඇත. මේ වන විට 2023ට අදාළ පිළිතුරු පත්‍ර ඇගයීම් ලකුණු විභාග අංශය වෙත ලබා දී ඇත. 2024 වර්ෂයට අදාළව විෂයන් කිහිපයක පිළිතුරු පත්‍ර ඇගයීමේ ලකුණු ලැබීමට නියමිත බවත් දන්වා ඇත.
- විභාග පටිපාටියට අනුව කටයුතු නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ පරිදි කටයුතු කිරීමත්, පවත්නා ප්‍රමාදය වළක්වා කඩිනමින් පිළිතුරු පත්‍ර ඇගයීම් කටයුතු සිදු කිරීමේ කඩිනම් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීමත් කළ යුතුය.
- (ඵ) ආයතන සංග්‍රහයේ, II පරිච්ඡේදයේ 13.1.2 වගන්තිය, 13.4 වගන්තිය හා ජාතික සම්ප්‍රපිකාර සංවර්ධන ආයතනයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ සේවා ගණයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුරට බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියේ 5.1.1 නියමයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමෙන් තොරව බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියේ නියමකර ඇති උපාධි සුදුසුකම් නොමැති හා සේවා පළපුරුද්ද සම්පූර්ණ වී නොමැති නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවස්ථා 2 කදී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුර සඳහා වැඩ බැලීමේ පදනමින් අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා විසින් පත් කර තිබුණි.
- නිරීක්ෂණ හා එකඟ වන බව දන්වා ඇති අතර 2024 පෙබරවාරි 22 දින පැවති 163 වන කළමනාකරණ මණ්ඩලය වෙතින් මෙම ආයතනයේ පුරප්පාඩු වූ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා ප්‍රධාන විධයක නිලධාරී තනතුරේ සේවා අවශ්‍යතාවය මත අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින් මෙම නිලධාරීන් දෙදෙනා වැඩ බැලීමේ පදනමින් පත් කර ඇති බව.
- තනතුරට අදාළ බඳවා ගැනීමේ කොන්දේසිවලට අදාළ සුදුසුකම් ඇති නිලධාරීන් තනතුරට පත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ආයතනයේ නේවාසිකාගාර 09 ක හා නිවාඩු නිකේතනයක පැවති කාමර 115 කින් සියයට 12 ක් 34 ක් වැනි අවම කාමර ප්‍රමාණයක් 2024 වර්ෂයේ උපයෝජනය කර තිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.	2024 වර්ෂයේ ආයතනය මගින් පවත්වනු ලැබූ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලා මාර්ගගත ක්‍රමයට පැවැත්වීම හේතුවෙන් කාමර භාවිතය අඩුවීමට හේතු වී ඇති බවත්, කෙසේ වුවද එම හිස් කාමර වල උෞත උපයෝජනය වීම වලක්වා ගැනීම සඳහා බාහිර ඉල්ලීම මත ආයතනය තුල පැවැත්වෙන වැඩසටහන් සඳහා අවස්ථාව ලබාදීමට කටයුතු කර ඇති බව.	උෞත උපයෝජිත වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගෙන ආදායම් උපයා ගැනීමට වැඩපිළිවෙලක් කඩිනමින් සකස් කළ යුතුය.

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ ඌන උපයෝජිත දේපල පිරිසක හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ආයතනය විසින් 1999 වර්ෂයේ දී රු.2,368,359 ක් වැයකර ඉදිකරන ලද මහල් දෙකකින් සමන්විත මහවැලි ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රය හා ඊට අයත් මුරකුටිය 2002 වර්ෂයේ සිට උපයෝජනය කිරීමෙන් තොරව වසර 20 කට වැඩි කාලයක් නිෂ්කාර්යව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	මහවැලි ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රය ඵලදායී කාර්යයකට යොදාගැනීමට හැකිවන අයුරින් සුදුසු ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අභිලාෂයන් කැඳවීමට තීරණය කර ඇති බවත් ඒ අනුව සුදුසු ව්‍යාපෘතියක් සඳහා මෙම පරිශ්‍රය යොදා ගැනීමට නියමිත බවත් දන්වා ඇත.	ඌන උපයෝජිත වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගෙන ආදායම් උපයා ගැනීමට කටයුතු කිරීම හෝ විධිමත් පරිදි අවශ්‍යතාවය ඇති ආයතනයකට භාර දීම කළ යුතුය.
(ආ) ආයතනයේ වර්ග අඩි 2025 ක පරිශ්‍රය තුළ පරිගණක 40 කින් සමන්විත පරිගණක විද්‍යාගාර 03 ක් 2023 වර්ෂයේ අවසානයේ සිට නිෂ්කාර්යව හා ඌන උපයෝජිතව පවතින අතර එහි සවිකර ඇති ඇතැම් පරිගණක ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ නොපවතින බව ද නිරීක්ෂණය විය.	මෙම ආයතනය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට කැබිනට් මණ්ඩලය තීරණයක් ගෙන තිබූ බැවින් මෙම ගොඩනැගිල්ල ගිවිසුම් ගත වී බදු පදනමින් ලබා නොදීමට තීරණය කරන ලද බවත් නැවත භාවිතයට ගැනීමට හැකිවන පරිදි සුදුසු ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අභිලාෂයන් කැඳවීමට තීරණය කර ඇති බව.	ඌන උපයෝජිත වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා කඩිනම් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කළ යුතුය.
(ඇ) 2010 වර්ෂයේ ඉදිකිරීම් අවසන් කර ආයතනයට පවරාගෙන තිබූ මහල් 05 කින් යුත් වර්ග අඩි 14,403 ක බහු කාර්යය ගොඩනැගිල්ලෙන් වර්ග අඩි 10839 කින් යුත් මහල් 04 ක්ම 2025 අප්‍රේල් 03 දින වන විටත් වසර 02 ත් 04 ත් අතර කාලයක් උපයෝජනය කිරීමෙන් තොරව නිෂ්කාර්යව පැවතිණි.	මෙම ආයතනය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට කැබිනට් මණ්ඩලය තීරණයක් ගෙන තිබූ බැවින් මෙම ගොඩනැගිල්ල ගිවිසුම් ගත වී බදු පදනමින් ලබා නොදීමට තීරණය කර ඇති බවත් බහු කාර්යය ගොඩනැගිල්ලෙහි ඉතිරි පරිශ්‍රයන් භාවිතයට ගැනීමට හැකිවන පරිදි සුදුසු ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අභිලාෂයන් කැඳවීමට තීරණය කර ඇති බවත් දන්වා ඇත.	ඌන උපයෝජිත වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගෙන ආදායම් උපයා ගැනීමට කඩිනම් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කළ යුතුය.
(ඈ) ආයතනයේ 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව අධීක්ෂණ කළමනාකරණ සහකාර තාක්ෂණ නොවන සේවා ගණයේ නිලධාරීන් සඳහා සැලසුම් කර තිබූ අවුරුද්දක කාලයකට අදාළ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවට අපේක්ෂිත අයදුම්කරුවන් නොමැති වීම මත පාඨමාලාව ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි. පාඨමාලාවන් පිළිබඳ පූර්ව ඇගයීමකින් තොරව ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කිරීම හේතුවෙන් මෙම ක්‍රියාත්මක නොවූ පාඨමාලාව මත ආයතනයේ කටිකාවාර්යවරුන්ගේ දේශන පැය 720 ක කාලයක් නිෂ්කාර්යය වී තිබුණි.	නිරීක්ෂණය හා එකඟවෙමි. 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක නොකරන ලද එම ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව 2025 වර්ෂයේ මැයි මස ආරම්භ කර ඇති බව දන්වා ඇත.	ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීමේ දී නිසි අධ්‍යයනයකින් පසු අදාළ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර යුතු බවත්, බාහිර ඉල්ලුමට ගැලපෙන පාඨමාලා හඳුන්වා දීමටත් පියවර ගත යුතුය. .